

21. februar 2019

Bilag 1 – reguleringen af chrom 6

Generelt

Chrom 6 er reguleret i kræftbekendtgørelsen, hvilket ifølge Arbejdstilsynet er det strengeste niveau for reguleringen af beskyttelsesforanstaltninger i arbejdsmiljølovgivningen. Herudover er chrom 6 omfattet af arbejdsmiljølovgivningens almindelige regler om et sikkert og sundt og arbejdsmiljø og de særlige regler, der gælder for arbejde med farlige stoffer og materialer, uanset om disse er kræftfremkaldende eller ej.

Arbejdsgiveren har pligt til at sikre de ansatte mod unødigt påvirkning fra chrom 6, og det betyder bl.a., at det på en arbejdsplads ikke er tilstrækkeligt alene at sikre, at en grænseværdi overholdes.

Det er et grundlæggende krav i reglerne, at virksomheden som det første skal vurdere, om det er muligt at erstatte det farlige stof eller materiale med stoffer og materialer, som ikke er farlige eller mindre farlige (substitution).

Hvis denne løsning ikke er mulig, skal påvirkningen fra farlige stoffer og materialer fjernes eller begrænses mest muligt ved tekniske og organisatoriske tiltag.

Ved tekniske tiltag forstås fx procesventilation eller anden indretning af arbejdspladsen. Ved organisatoriske tiltag kan der fx være tale om at begrænse antallet af ansatte, som arbejder med de farlige stoffer og materialer, eller den tid, de arbejder med disse.

Brugen af personlige værnemidler skal ske i forlængelse af disse overvejelser.

Hvis en arbejdsgiver ikke tydeligt på anden vis kan godtgøre, at der med særlige foranstaltninger er opnået tilstrækkelig forebyggelse og beskyttelse, skal arbejdsgiveren foretage målinger, især når det skønnes nødvendig for overholdelse af grænseværdierne.

Det er et bærende element i reglerne, at arbejdsgiveren skal sikre de ansatte mod unødigt påvirkning fra farlige stoffer og materialer. Det betyder, at det

på en arbejdsplads *ikke* er tilstrækkeligt alene at sikre, at en grænseværdi overholdes.

Regulering af kræftfremkaldende stoffer og materialer

Hvis der er kræftfremkaldende stoffer på arbejdspladsen, fx chrom 6, gælder der nogle yderligere krav til forebyggelse. Reglerne er fastsat i Arbejdstilsynets kræftbekendtgørelse¹.

Med kræftfremkaldende stoffer forstås stoffer, som er vurderet til at være dokumenteret, sandsynligt eller muligt kræftfremkaldende i mennesker.

Fx er det sådan, at hvis det ikke er muligt at erstatte stoffer som chrom 6 med et ufarligt eller mindre farligt stof, skal udsættelse for stoffet konkret begrænses ved fx indkapsling eller tilstrækkelig procesventilation. Det fremgår direkte af den danske kræftbekendtgørelse.

I forhold til virksomhedens kemiske del af arbejdspladsvurderingen (APV) er det sådan, at risikovurderingen skal fornyes regelmæssigt og ved enhver ændring i forholdene, der kan få indvirkning på en arbejdstagers udsættelse for det kræftfremkaldende stof eller materiale. Dette betyder, at den ”kemiske” del af APV’en typisk vil skulle fornyes oftere, end hvis der er tale om ikke-kræftfremkaldende stoffer og materialer på arbejdspladsen.

Det er også et krav, at der altid bruges personlige værnemidler, fx åndedrætsværn og handsker, hvis det ikke på anden måde kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Kravet om brug af personlige værnemidler er på den måde mere eksplicit reguleret i kræftreglerne end i reglerne om arbejde med stoffer og materialer.

Reguleringen af chrom 6 under REACH

Det bemærkes, at en virksomheds anvendelse af særligt farlige stoffer, fx chrom 6, i nogle tilfælde kræver godkendelse på EU-niveau efter REACH-forordningen. Til godkendelserne er der knyttet betingelser vedrørende anvendelsen, som gælder ved siden af de generelle regler for

¹ Bekendtgørelse nr. 1795 af 18. december 2015 om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisiko ved arbejde med stoffer og materialer med senere ændringer

kræftfremkaldende stoffer. Miljøstyrelsen er ressortmyndighed for REACH-forordningen.

Det kræver en konkret europæisk godkendelse, hvis en virksomhed vil anvende chrom 6 i sin produktion. Godkendelsesprocessen har til formål at sikre, at særligt problematiske stoffer (SVHC-stoffer²) gradvist udfases og erstattes af mindre farlige stoffer eller teknologier, når der er teknisk og økonomisk mulige alternativer til rådighed.

Danske virksomheder, som benytter chrom 6 omfattet af godkendelsesordningen under REACH-forordningen, skal fremsende en ansøgning om godkendelse til den konkrete anvendelse til ECHA inden stoffernes "solnedgangsdato" (den dato hvor anvendelsen skal ophøre, medmindre at der er givet tilladelse til den konkrete anvendelse). Efter denne dato skal anvendelsen af stoffet ophøre, med mindre der er givet tilladelse til anvendelsen.

Det er Kommissionen, som træffer afgørelser om ansøgninger om godkendelse, der gives for en begrænset tidsperiode. Hvis virksomhedens anvendelse falder ind under en godkendelse, som virksomhedens leverandør har fået tildelt, er det tilstrækkeligt, at virksomheden anmelder brugen til ECHA inden 3 måneder efter modtagelsen af den første leverance. Dette krav gælder dog ikke distributører, som kun oplagrer og videresælger stofferne. Oplysninger om hvilke virksomheder, der har anmeldt brug af stoffet til ECHA er tilgængelige for de nationale kompetente myndigheder, som i DK er Miljøstyrelsen (MST).

² Substances of Very High Concern, oversættes normalt til "Kandidatlistestoffer" i dansk sammenhæng.